T.C.

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI
ANABİLİM DALI

"ÖZBEK CEDİT EDEBİYATI ESERLERİNDE 'CEDİT – KADİM' GÖRÜŞ ÇATIŞMALARININ YANSIMALARI" (MAHMUD HOCA BEHBUDİ, ABDÜRRAUF FITRAT VE ABDÜLHAMİD ÇOLPAN ESERLERİ ÖRNEĞİNDE)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN

ABDUL FATAH RASOOLY

DANIŞMAN

YAR. DOÇ.DR. Ali Abbas ÇINAR

MUĞLA

2015

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI

"ÖZBEK CEDİT EDEBİYATI ESERLERİNDE "CEDİT-KADİM" GÖRÜŞ ÇATIŞMALARININ YANSIMALARI"(MAHMUD HOCA BEHBUDİ, ABDURRAUF FITRAT VE ABDÜLHAMİD ÇOLPAN ESERLERİ ÖRNEĞİNDE)

ABDUL FATAH RASOOLY

Sosyal Bilimler Enstitüsünce
"Yüksek Lisans"
Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 01.06.2015
Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 04.05.2015

Tez Danışmanı : Yar.Doç.Dr. Ali Abbas ÇINAR
Jüri Üyesi : Prof.Dr. Mustafa Volkan COŞKUN
Jüri Üyesi : Yar.Doç.Dr. İsmail Turan KALLİMCİ

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Mehmet MARANGOZ

MAYIS 2015
MUĞLA

TUTANAK

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 18 / 2 / 2015 667-02 tarih ve sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin maddesine göre, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Yüksek lisans öğrencisi Abdul Fatah RASOOLU'NUN "Özbek Cedit Edebiyatı Eserlerinde "Cedit-Kadim" Görüş Çatışmalarının Yansımaları"(Mahmud Hoca Behbudi, Abdrrauf Fıtrat ve Abdülhamid Çolpan Eserleri Örneğinde)adlı tezini incelemiş ve aday...4. /.5./..2015 tarihinde saat.....'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra ...60... Dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim Dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin Kabul Olduğuna oy..birliği.. İle karar verildi.

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Ali Abbas ÇINAR

Üye

Prof. Dr. Mustafa Volkan ÇOŞKUN

Üye

Yrd. Doç .Dr. İsmail Turan KALLİMCİ

YEMİN

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum "Özbek Cedit Edebiyatı Eserlerinde 'Cedit – kadim' Görüş Çatışmalarının Yansımaları" (Mahmud Hoca Behbudi, Abdülrrauf Fıtrat ve Abdülhamid Çolpan Eserleri Örneğinde)" adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça'da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

15/05/2015
Abdul Fatah Rasooly

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

YAZARIN

Soyadı : RASOOLY

Adı : Abdul Fatah **Kayıt No:**

TEZİN ADI

Türkçe : "Özbek Cedit Edebiyatı Eserlerinde 'Cedit – Kadim' Görüş Çatışmalarının Yansımaları"
(Mahmud Hoca Behbudi Abdürauf Fıtrat ve Abdülhamid Çolpan Eserleri Örneğinde)

Y. Dil : On New Uzbek Literature work (Jadid-ancient) view. Conflict of perfections
(Prof Mahmud Behbudi , ABDÜRRAUF FITRAT and ABDÜLHAMİD ÇOLPAN
Works examples

TEZİN TÜRÜ: Yüksek Lisans ☒ **Doktora** ○ **Sanatta Yeterlilik** ○

TEZİN KABUL EDİLDİĞİ

Üniversite : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Fakülte : Fen- Edebiyat Fakültesi

Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü

Diğer Kuruluşlar :

Tarih :

TEZ YAYINLANMIŞSA

Yayınlayan :

Basım Yeri :

Basım Tarihi :

ISBN :

TEZ YÖNETİCİSİNİN

Soyadı, Adı : Ali Abbas ÇINAR

Ünvanı : Yrd. Doç. Dr.

Ek 6

TEZİN YAZILDIĞI DİL: Türkçe	TEZİN SAYFA SAYISI: 204

TEZİN KONUSU (KONULARI) :

1. Özbek Cedit Edebiyatı Eserlerinde

2. Cedit- Kadim Görüş Çatışmaları

3. Mahmud Hoca Behbudi, Abdülrauf Fıtrat ve Abdülhamit Çolpan Eserleri Örneğinde

TÜRKÇE ANAHTAR KELİMELER :

1. Türkistan

2. İslamcılık

3. Türkçülük

4. Ceditçilik

Başka vereceğiniz anahtar kelimeler varsa lütfen yazınız.

İNGİLİZCE ANAHTAR KELİMELER: Konunuzla ilgili yabancı indeks, abstract ve thesaurus'u kullanınız.

1. Türkistan
2. Jadism,
3. Islamism
4. Turkism.

Başka vereceğiniz anahtar kelimeler varsa lütfen yazınız.

1- Tezimden fotokopi yapılmasına izin vermiyorum O

2- Tezimden dipnot gösterilmek şartıyla bir bölümünün fotokopisi alınabilir O

3- Kaynak gösterilmek şartıyla tezimin tamamının fotokopisi alınabilir O

Yazarın İmzası : **Tarih :** 24/05/2013

ÖNSÖZ

XIX. yüzyılın ikinci yarısında Türkistan'ın toplumsal ve siyasal yapısını derinden etkileyen iki büyük gelişme cereyan etmiştir. Bunlar, Rus ilerlemesinin nihayete ererek, Rus hâkimiyetinin tesisine başlanması ve Türkistan halkları arasında baş gösteren modernleşme hareketleridir. XIX. yüzyıl boyunca devam eden Rus işgallerine karşı siyasi yöneticiler başarılı olamayınca, Türkistan halkı tepkisini Rus yönetimine isyan ederek gösterdi. Ancak halkın bu isyanları yerli halka insan kaybından ve artan baskıdan başka bir şey kazandırmadı. Çarlık yönetiminin, Türk ve Müslüman halka uyguladığı Panslavist politikalar karşısında aydınlar, çareyi düşmana karşı kültürel birleşmede buldular. Bu birleşme, Cedit hareketi temelinde, İslamlık-Türklük bilincinin halk arasında Cedit okulları ve yayın organlarıyla Türkistan'da yayılarak halkı aydınlatıp, bilinçlendirme şeklinde kendini gösterdi. Türkistan aydın önderlerinin yenileşme fikirlerini yansıtan İslamcılık, Türkçülük ve Ceditçilik, Çarlık yönetimi altında haksız uygulamalara maruz kalan Türkistan yerli halkını esaretten kurtararak medeni gelişmeyi sağlamak amacıyla kurtuluş savaşının temel ideolojisini teşkil ederek, dönemin siyasi, sosyal ve ekonomik gelişimini doğrudan yönlendirdiği gibi günümüz Türkistan'ının şekillenmesinde de önemli rol oynadı. Bu sebeple yapmış olduğumuz tez çalışmasının odak noktasını, Türkistan'da bu fikirlerin ortaya çıkması ve yerli halkın kültürel, siyasi hayatına etkisi oluşturmaktadır. Çalışmamızı hazırlarken değerli vaktini ayırarak, büyük bir sabırla defalarca okuyan ve tezin oluşumunda yol gösteren hocam Yar. Doç. Dr. Ali Abbas ÇINAR'a, akademik olarak yetişmemizde eşsiz bilgilerini bizimle paylaşan ve örnek aldığımız Prof. Dr. Juliboy Eltazarov'a, kaynakları bulmam konusunda yardımcı olmuş teşekkür ederim. Ayrıca yazı kısmında bana her türlü yardama bulunan Güneş DİKİCİ'ye ve Murta Ercan'a teşekkür ederim. Ayrıca, her konuda yanımda hissettiğim, eğitimimde maddi-manevi desteklerini esirgemeyen babam ve annem sonsuz şükranlarımı sunarım.

Abdul Fatah Rasooly- Muğla 201

3.3.3 Medrese ve Personel: 95

3.3.3.1. Türkistan'da Bulunan Medreseler 97

3.3.3.2 Yüksek Medreseler: 98

3.3.3.3 Orta Medreseler: 99

3.3.3.4 Kütüphaneler:..... 101

4.Cedit – Kadim Münakaşasının Edebiyata Yansımaları Mahmut Hoca Behbudi'nin "Pederküş" piyesindeki Cedit – Kadim Münakaşası 102

4.1 Tiyatro Gerek 109

4.2 Behbudi ve Matbuat 110

4.3 Behbudi'nin Ders Kitapları 116

4.4 Pederküş Piyesi..... 116

4.4.1 Pederküş Piyesindeki Kadimci Bay'ın Portresi 121

4.4.2 Pederküş Piyesindeki Ceditçi Damulla'nın Portresi 124

4.4.3 Pederküş Piyesindeki Ceditçi Ziyalı Portresi 128

5.Bölümde, Abdurrauf Fıtrat'ın "Sayyahi Hindi" Eserindeki Cedit – Kadim Fikir Çatışması 131

5.1 Fıtrat'ın Düşünce Yapısı..... 137

5.2 Hind Seyyahının Kıssasında Cedit-Kadim Fikir Mücadelesi..... 139

6. Bölümde, Abdülhamid Çolpan'ın "Keçe ve Kündüz" Eserindeki Cedit-Kadim Mücadelesi ve Onun Evrimi Meselelerinin İfade Edilişi..... 145

Abdülhamid Süleymanoğlu Çolpan 145

6.1 Gece ve Gündüz Romanında Kadimci Portresi Ekberali Binbaşı 149

m edeceğini, hangi yaftalarla taltif edeceğini kurmaktadır. 152

6.1.1 Gece ve Gündüz Romanında Rezzak Sufi Kadimci Portresi 155

6.1.2 Miryakup Fenomeni Kadimcilikten Ceditçiliğe..... 159

6.1.3 Ne Kadimci ve Ne Ceditçi Naib Töre (Kaymakam) Üçüncü Tip – Rus Yönetimciler Portresi 167

6.1.4 Şuuru Ceditçiliğe Yatkın Zebi Portresi 171

SONUÇ 175

KAYNAKLAR 182

KADİMCİLERİN GİYİNİŞ TARZINA ÖRNEKLER.....183

CEDİTÇİLERİN GİYİNİŞ TARZINA ÖRNEKLER.....184

Özet

Çalışmamızda, XIX. yüzyılın sonu ve XX. yüzyılın başında yaşamış olan belli başlı Türkistan aydınları ve onların İslamcı, Türkçü, yenilikçi fikirler temelinde toplum üzerinde meydana getirdikleri değişimin belirleyiciliği vurgulanmaya çalışılmıştır. Bu sebeple çalışmamızın odak noktasını Ceditçilik, İslamcılık ve Türkçülük, kısmen de Sosyalist fikirlerin etkisiyle Türkistan aydınlarının kültürel, siyasi ve demokratik hareketleri oluşturmaktadır.

Bu bağlamda araştırmamızda ilk olarak, Türkistan bölgesinin sebepleri, Türkistan'da, Rusya'nın Türkistan'ı işgali ve bölgede kurduğu siyasi ortam hakkında genel bilgi verilmiş, Türkistan fikir hayatını derinden etkileyen XX. yüzyılın başlarında Türkistan'da XX yüzyıl başlarındaki yenilenme hareketleri ve Cedit-Kadim münakaşası. Mahmud Hoca Behbudi, Abdurrauf Fıtrat ve Abdülhamid Süleymanoğlu Çolpanın Örnek eserlerinde.

Türkistan'da ortaya çıkan fikirlerin asıl kaynağı ve yayıcıları aydınlar olduğu için, XIX. ve XX. yüzyılın başlarında Türkistan halkının kültürel ve toplumsal varlığını halkın ortak değerleri İslamcılık-Türkçülük fikirlerinin birlik temelinde Cedidizmle korumaya çalışan Türkistan Ceditçilerin ortaya çıkışı ve ilk Ceditçiler Türkistan fikir hayatına katkıları üzerinde durulmuştur. Türkistan'da aydın, toplumsal hayatın birliğini, Cedidizme karşı çıkan Kadimciler. Bu sebeple, İslamcılık, Türkçülük, Ceditçilik fikirlerinin Türk dünyasında ortaya çıkışları ve Dünya kamuoyunun bu fikirleri nasıl değerlendirdikleri ele alındıktan sonra, fikirlerin Türkistan'daki yansımaları ayrıntılı bir şekilde işlenmiştir. Son olarak çalışmamızda Türkistan'da, XIX. yüzyılın sonlarında oluşmaya başlayan ve XX. yüzyılın başlarında ortaya çıkan bu fikirlerin, Türkistan siyasi-kültürel hayatında meydana getirdiği değişim ve aydınlar üzerindeki etkileri ortaya konulmuştur ve şairlerin hayatı onların romanındaki Cedit-Kadim görüş çatışmaları ile alınmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkistan, İslamcılık, Türkçülük, Ceditçilik

ABSTRACT

In this text we search the works of the famous educators in Turkistan between the end of the 19th and beginning of the 20th centuries, their advanced ideas, and the ones based on Islamism and Turkism, but the main emphasis was given to show the process of changes in society because of the ideological influence. The main points of our work were cultural, political and democratic movements of Turkism, and partly Socialism.

In the first chapter there is information about the reasons of Russian kingdom's occupation Turkish-land, Turkic tribes, their interrelations and also political situation, formed in Turkistan. The theme of education in the 19th and 20th centuries deeply influenced the movements in Turkistan. A list of literature and different sources like '' Mahmud Hoca Behbudi'',''Abdurrauf Fıtrat''&''Abdülhamid Süleymanoğlu'' were used in this work.

The major question of this work was the enlighters of Turkistan ,who became forefathers and extenders of the ideas and the movement.As they tried to save cultural and social existence old Turkistan's nation union at the end of the 19th and the beginning of the 20th centuries, using ideas of Jadism, on the foundation of the union of Islamism-Turkism. The great attention was focused on life, thoughts, and works of those enlighters and on their input in the development of the ideas of Turkistan. The enlighter provided earning capacity and formation of the social life and assigned the integration of personality in the society. Due to these reasons after the emergence of ideas of Jadism, Islamism and Turkism and after the appearance of the questions how to use these thoughts in global public judgments, projection of Turkistan started being studied. In the conclusion of this work the author has shown the influence of the enlighters and their ides on the changes of political and cultural lire of Turkistan, in the end of the 19th and in the beginning of the 20th century.

Key words are: Turkistan, Jadism, Islamism and Turkism.

KISALTMALAR

(?) : anlamı anlaşılmayan kelimeler

a.g.e. : adı geçen eser

a.g.m. : adı geçen makale

S. : sayfa

SSCB. : Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği

ÖZAS. : Özbekistan Edebiyatı ve Sanatı

C. : Cedit

K. : Kadim

TMMŞ. : Türkistan Müslüman Merkezi Şurası

AKM. Atatürk Kültür Merkezi

TDK. Türk Dili Kurumu

TTK. Türk Tarih Kurumu

MEB. Milli Eğitim Bakanlığı

SSR. Sovyet Sosyalist Respublika

XKS Halk Komiseri Sovyet'i

GİRİŞ

XIX. yüzyılın son çeyreği ile XX. yüzyılın ilk çeyreğinde İslam dünyasında genç aydınların öncülüğünde reform hareketleri ortaya çıkmıştır. Bilimsel ve teknolojik gelişme sayesinde muazzam bir askeri güce kavuşan Avrupa devletlerinin fen ve teknolojide geride kalan doğu ülkelerini istila edip sömürgeleştirmesi, zamanın aydınlarını sosyal ve eğitim ıslahat hareketlerine sevk etmiştir. Osmanlı devletinde Jön Türkler olarak ortaya çıkan fikri ve siyasi hareket, Rusya İmparatorluğu içinde yaşayan genç aydınlarda Ceditçilik*(usul-i cedit)* şeklinde bir eğitim ve kültür hareketi şeklinde tezahür etmiştir.

Rusya'ya bağlı Türk devletlerinde Ceditçilik hareketinin temelleri İsmail Gaspıralı tarafından atılmıştır. Bu konu hakkında Begali Kasımov şöyle demektedir: "Hakikaten Gaspıralı'nın (1852-1914) Rusya Müslümanlarının maddî ve manevî sahada ilerlemelerindeki hizmeti emsalsizdir. O dönemde Gaspıralı'nın 'Tercüman'ından daha meşhur bir gazete yoktu. Bu sebeple, Gaspıralı 1914 yılında vefat ettiği zaman Orta Asya'da, Kafkas ve Volga boyunda kaygılanmayan bir aydın bulmak zordu. O, Bahçesaray'da Zincirli Medresede, sonra İstanbul'da da okudu. Onun İstanbul dönemi, Osmanlı Devleti'nde 'Tanzimat' (1840-1860) denilen ıslahatların gerçekleştirildiği, bunun için yapılan çalışmaların meyvelerini vermeye başladığı, sosyal hayatın bütün cephelerinde bir yükselişin göze çarptığı, millî aklın ve tefekkürün uyanmakta olduğu, ilim ve kültürle ilgilenmenin oldukça fazla bir şekilde yükseldiği 1870'li yıllara denk gelmişti. Muhtemelen bunlar İsmailbey Gaspıralı'nın hayatında da tesirli oldu. Rus toplumunda başlayan değişmeleri, özellikle 19. yüzyılın ortalarında meydana gelen iki toplumsal ve tarihî an'a neyi, "babalar" ve "oğulları edebiyata sokan, onların değerini veren İ. S. Turgenyev ile tanıştı. Öyle ki, sadece tanışmak değil, ona kâtiplik yaptı. Bunlar da göstermektedir ki, Ceditçilik alelâde bir şekilde ve birdenbire meydana gelmiş bir hareket değildir. Evvelâ, muayyen sebepler yüzünden genel gelişmenin gerisinde kalan her milletin ve memleketin hayatında böyle bir hareketin ortaya çıkması tabii bir durumdur. Farklı olan taraf şudur ki; bu, Rusya Müslümanları arasında "Ceditçilik" şeklinde ortaya çıktı. İkincisi, o, başlangıcından beri dar bir milliyetçilik anlayışıyla meydana gelmeyen, aksine, Batı ile Doğunun en son başarılarına dayanan ve onun takipçisi

olan bir hareketti. Doğru, o bir burjuva hareketiydi, fakat aynı zamanda inkılâpçı güce sahip olan ve özünde gelişme mazmununu taşıyan bir burjuva hareketiydi."

İsmail Gaspıralı'nın başlattığı ceditçilik akımı onun bin bir emekle çıkardığı Tercüman Gazetesi sayesinde bütün Orta Asya'ya yayıldı. İlk önceleri eğitim alanında başlayan bu hareket zamanla sosyal, siyasal ve kültürel alanda da etkilerini göstermeye başladı.

Orta Asya'da başlayan değişim hareketi doğal olarak Türkistan'da da görülmekteydi. Türkistan'da ilk Cedit okulları 1897'de Andican (kaynaklarda farklı tarihler geçmektedir), 1898'de Semerkand ve Tokmok'ta açılmıştır.

Dönemin önemli kişilerinden bazıları bu hareketi desteklemiş bazıları ise bu harekete karşı tavır almıştır. Ceditçilik taraftarı olan bazı aydınlar gördükleri yenilikleri eserlerinde işlemiş ve yapılması gerekenleri anlatmışlardır.

Mahmud Hoca Behbudi 1899 yılında yirmi beş yaşında genç bir delikanlı olarak İstanbul, Kahire ve Mekke'yi ziyareti sırasında Osmanlı Devleti ve Mısırdaki eğitim reformlarına şahit olması ve kültürel reform taraftarı kişilerle görüşmesi, onun hayatının dönüm noktası olmuştur. Buhara'ya döndüğünde Gaspıralı tarafından çıkarılan Tercüman gazetesine abone oldu. Çeditçilik hareketi, Rus İmparatorluğunun Türkistan'ı istila etmesinden sonra kesintiye uğrayan siyasi ilişkilerin sosyokültürel alanda devam etmesini sağlamıştır. Ceditçiliğin Türkistan edebiyatında da hızlı bir biçimde yayılma göstermesi Cedid-Kadim çatışmasının edebiyata sıçramasına sebep olmuştur. Bu hareketin karşısında olanlar karalama kampanyası başlamıştır.

Özbekistan SSCB'nin komünist lideri Ekmel İkrâmov, 19 Mayıs 1926'da toplanan Özbekistan Leninci Komünist Gençler Birliği'nin II. Kongresindeki nutkunda: "Cedidizmin burjuva ideolojisi, ticaret burjuvazisinin ideolojisidir. Onun bizimle hiçbir ilişkisi yoktur, çünkü o Ekim Devrimi'nin bir tarafında, biz ise diğer tarafında duruyoruz. Cedit edebiyatı, Özbek burjuvazisinin edebiyatıdır. Cedit edebiyatı, Özbek burjuvazisinin fikrini ve onun macerasını aks ettiriyor, onun için çalışıyor, onun için yanıyor, onun için ağlıyor." demiştir.

Münevver Kari, 1927 yılındaki meşhur kurultayda şöyle demişti: "O yıllarda Cedit mekteplerine ulema, zenginler, hemen herkes karşı idi. Ceditçilerin böyle

KADİMCİLERİN GİYİNİŞ TARZINA ÖRNEKLER

KADİMCİLERİN GİYİNİŞ ÖZELLİKLERİ

– Genelde kadimciler giyinirken dini inanışa (İslam Dinine) göre giyinmeye dikkat ederlerdi. Kadimcilerin başında beyaz sarığı, uzun bakımsız sakalları yaklaşık bir karış uzunluğunda olurdu. Kadimciler resimde görüldüğü gibi tüm vücudunu örten altın işlemeli çapan giyerlerdi. Bu çapan çeşitli renklerde olabilirdi. Elbisenin üzerindeki nişanlar, madalyalar Ruslar tarafından takdim edilmiştir. Kadimcilerdeki bu nişan ve madalyaların çokluğu onların başarılarını gösterirdi. Aynı zamanda kadimciler giymiş oldukları altın işlemeli çapanın yanında bellerine de gümüş saplı uzun bir kılıç takarlardı. Kadimcilerin giymiş oldukları çapanların üzerinde kesinlikle düğme olmazdı çünkü düğme inanışa (İslam Dinine) göre haramdı. Kadimciler çapanı birleştirebilmek için boynuna şal bağlardı. Genel olarak kadimciler bellerine de uzun bir kuşak bağlarlardı, bu kuşak elbisenin açılmasını engellerdi ve bir nevi kemer görevi görürdü. Kadimcilerin ayakkabıları siyah renkli, deriden yapılmış uzun topuklu çizmelerdi. Kadimcilerin inanışlarına göre sandalyeye oturmak günahtı, bu yüzden genellikle yerlere otururlardı.

CEDİTÇİLERİN GİYİNİŞ TARZINA ÖRNEKLER

CEDİTÇİLERİN GİYİNİŞ ÖZELLİKLERİ

Ceditçilerin ilk baştaki elbiseleri çok az farklarla kadimcilerden ayrılmıştır. Ceditçiler başlarındaki sarığı takmaya devam etmişlerdir. Ceditçilerin sakallarında belirgin farklar olmamıştır yine en bir karış civarındadır. Fakat ceditçilerde en büyük fark üzerlerine giymiş oldukları çapanların yakalarını açmaya başlamaları ve içlerine giymiş oldukları gömleklerin boğaza kadar düğmeli olmalarıdır. Düğme kadimcilerde haram olmasına rağmen ceditçilerde kullanılmaya başlanmıştır. Genellikle ceditçilerin ceketlerinin boyları uzundu.

– Ceditcilerin başlarında kadimcilerde gördüğümüz sarığın yerini kalpağın almış olduğunu görmekteyiz. Resimde görüldüğü gibi ceditçilerin sakallarının kadimcilere

göre daha bakımlı ve daha kısa olduğu dikkatimizi çekmektedir. Kadimcilerin genel olarak giymiş oldukları çapanlar ceditçilerde yerini boğaza kadar düğmelenmiş gömleğe ve yine iki yakayı birleştirmek için kullanılan düğmeli ceketlere bırakmıştır.

KADİMCİLERİN GİYİNİŞ TARZINA ÖRNEKLER

KADİMCİLERİN GİYİNİŞ ÖZELLİKLERİ

Son zamanlarda bile Kadimcilerin giyiniş özellikleri değişmemişti. Hala giyinişleri dini inanışa (İslam Dinine) göre giyinmeye dikkat ediyorlardı. Kadimcilerin başında beyaz sarığı, uzun bakımsız sakalları yaklaşık bir karış uzunluğunda olurdu. Kadimciler resimde görüldüğü gibi tüm vücudunu örten altın işlemeli çapan giyerlerdi. Bu çapan çeşitli renklerde olabilirdi. Elbisenin üzerindeki nişanlar, madalyalar Ruslar tarafından takdim edilmiştir. Kadimcilerdeki bu nişan ve madalyaların çokluğu onların başarılarını gösterirdi. Aynı zamanda kadimciler giymiş oldukları altın işlemeli çapanın yanında bellerine de gümüş saplı uzun bir kılıç takarlardı. Kadimcilerin giymiş oldukları çapanların üzerinde kesinlikle düğme olmazdı çünkü düğme inanışa (İslam Dinine) göre haramdı. Kadimciler çapanı birleştirebilmek için boynuna şal bağlardı. Genel olarak kadimciler bellerine de uzun bir kuşak bağlarlardı, bu kuşak elbisenin açılmasını engellerdi ve bir nevi kemer görevi görürdü. Kadimcilerin ayakkabıları siyah renkli, deriden yapılmış uzun topuklu çizmelerdi. Kadimcilerin inanışlarına göre sandalyeye oturmak günahtı, ama son zamanlarda sandalyeye bile oturmaya alışmıştı. Ellerinde kılıc yüksek makamlara oturanların ellerine kılıcı olurdu ve başka alta çalışanların kılıcı yoktu.

CEDİTÇİLERİN GİYİNİŞ TARZINA ÖRNEKLER

CEDİTÇİLERİN GİYİNİŞ ÖZELLİKLERİ

Ceditçilerin ilk baştaki elbiseleri çok az farklarla kadimcilerden ayrılmıştır. Ceditçiler başlarındaki sarığı takmaya devam etmişlerdir. Ama son zamanlarda ise sakaları kısılmış takım elbise giyinmiş gözlerine gözlük takmış baya Avrupa terzine, Fakat ceditçilerde en büyük fark üzerlerine giymiş oldukları çapanların yakalarını açmaya başlamaları ve içlerine giymiş oldukları gömleklerin boğaza kadar düğmeli olmalarıdır. Düğme kadimcilerde haram olmasına rağmen ceditçilerde kullanılmaya başlanmıştır. Genellikle ceditçilerin ceketlerinin boyları uzundu. Son zamanlarda çapan giyinmelerde azalmıştı. Ceditçilerin büyük amacı Avrupa terzine giyinmekti.

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Abdul Fatah Rasooly

Doğum Yeri : Afganistan Takhar

Doğum Yılı : 06.01.1987

Medeni Hali : bekar

EĞİTİM VE AKADEMİK BİLGİLER

Lise 19....-19.... : 2003-2005

Lisans 19....-19.... : 2006-2010

Yabancı Dil : İngilizce